

НАЦІОНАЛЬНА ПРЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Із історії премії імені Т. Г. Шевченка

Республіканську премію імені Т. Г. Шевченка засновано 20 травня 1961 року Постановою Ради Міністрів УРСР. Нею нагороджували видатних митців за високоідейні й високохудожні твори та роботи у галузі літератури, образотворчого мистецтва, музики, театрального мистецтва та кінематографії.

Першими Диплом та Почесний знак лауреата 9 березня 1962 року отримали Павло Тичина, Олесь Гончар в галузі літератури і Платон Майборода в галузі музики.

Від 23 квітня 1969 року Республіканська премія отримала назву «Державна Премія УРСР імені Тараса Шевченка».

27 вересня 1999 року, згідно з Указом Президента України № 1228/99, з метою піднесення ролі і престижу Державної премії України імені Тараса Шевченка як найвищої в Україні премії в галузі культури, літератури і мистецтва, премія отримала нову назву — «Національна премія України імені Тараса Шевченка». Було встановлено, що статус лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка прирівнюється до статусу лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка.

З 16 березня 2000 відповідно до прийнятого Закону України «Про державні нагороди України», Національна премія України імені Тараса Шевченка була віднесена до державних нагород України.

Щорічно присуджується до 5 Національних премій, але не більше однієї з кожного напрямку

- література,
- літературознавство і мистецтвознавство,
- публіцистика і журналістика,
- кінематографія,
- музичне, театральне, концертно-виконавське, народне і декоративно-прикладне та образотворче мистецтво.

Три конкурсні тури

Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка проводить розгляд творів та робіт у три конкурсні тури:

1-й тур — попередній відбір творів та допущення їх до участі у 2-му турі;

2-й тур — аналіз матеріалів преси, відгуків та пропозицій, підготовка в разі потреби письмових рецензій; допущення творів до участі у третьому турі; публікація в газеті «Урядовий кур'єр» списку творів, допущених до участі у 3-му турі;

3-й тур — підсумкове обговорення творів, прийняття рішення щодо кандидатур на присудження Національної премії і внесення на розгляд Президентові України відповідних пропозицій.

Премію з літератури за 2010 р. отримали два письменники: Петро Мідянка – за збірку поезій 2010 р. «Луйтра в небо» і Володимир Рутківській – за історичну трилогію для дітей «Джури» 2007–2010 рр.

Вручення нагород відбулося в день народження Тараса Шевченка – 9 березня 2011. Грошова нагорода за премію – 260 тисяч гривень.

2011 року комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка присудив Шевченківську премію з літератури Шкляру за роман «Залишенець» («Чорний Ворон»). На початку березня Шкляр звернувся з листом до президента Віктора Януковича, в якому попросив перенести вручення йому нагороди на період, коли при владі не буде міністра освіти Табачника.

У наступному указі глави держави про присудження Шевченківської премії згадані сім інших лауреатів, Шкляра серед них не було.

Нагадаємо, 2010 року президент Віктор Янукович своїм указом викреслив із положення про Національну премію імені Тараса Шевченка пункт, згідно з яким премія може вручатися громадянам за твори, що висвітлюють тему Голодомору 1932-1933 років.

